

(AH, TE) PRAVOPISENE NAPAKE

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

Slovenecem pri učenju ruščine ne povzroča težav le uporaba mehkega znaka, o katerem smo pisali prejšnjič. Tu je še cela vrsta jezikovnih drobtinic, ki rade ponagajajo prav vsem.

Poglejmo si področja ruskega pravopisa, ki so pri Slovencih na vrhu seznama najpogostejših napak.

- Rusi **akajo in ikajo**, vendar **samo v izgovoru**, v pisavi se akanja in ikanja ne označuje. Ponovimo še enkrat osnovni pravili (zaradi večje nazornosti je naglas v besedi podčrtan, akanje in ikanje pa smo označili zeleno).
 - **Akanje** doleti vse nenaglašene o-je v besedi, zato pišemo: спасибо (spas'iba) = hvala; меня зовут (minja zavut) = ime mi je; хорошо (harašo) = dobro ipd.
 - **Ikanje** doleti vse nenaglašene glasove e in ja (я), zato pišemo: очень (oč'ln') = zelo; меня зовут (minja zavut) = ime mi je; пятнадцать (pitnacat'sj) = 15 ipd.
- Ruska abeceda pozna **črki я in ю**, ki nam prihranita pri pisanju kar nekaj prostora. Jaz sem torej po rusko я (ja), naslednja imena pa pišemo tako: Таня (Tanja), Яня (Janja), Любляна (Ljubljana), Юпитер (Jupiter) ipd.
- Pazljivo pri uporabi **mehkega И in trdega Ы!** Zadnjega imajo osebni zaimki ты, мы, вы = ti, mi, vi ter glagol быть (bytsj) = biti. Pazite tudi na oblike v pretekliku: был (byl), была (byla), были (bylji) in besede, kot so npr. музыка (muzyka) = glasba; мыло (myla) = milo; рыба (ryba) = riba; сыр (syr) = sir; сын (syn) = sin; обычно (abyčna) = običajno. Še posebej pazljivi moramo biti pri besedah, pri katerih prav uporaba enega izmed obeh i-jev določi pomen. Poglejmo si dva takšna para: быть (byt'sj) = biti in бить (bit'sj) = tepsti, tolči; забыть (zabyt'sj) = pozabiti in забить (zabit'sj) = zabit (npr. gol).
- Ruščina pozna dva š-ja, **trdi Ш in mehki Щ**. Kako vemo, katerega naj izberemo? Žal posebnega pravila ni. Zapomnite si spodnje besede:
 - trdi **Ш**: кошка (koška) = mačka; груша (gruša) = hruška; машина (mašina) = avto; шесть (šest'sj) = 6
 - mehki **Щ**: ещё (jiš'o) = še; борщ (borš') = boršč; женщина (žen'išina) = ženska; площадь (plošč'ad') = trg

O, véliki in mogočni ruski jezik!

Avtor karikature: Vjačeslav Šilov (1985),
vir: http://cartoonbank.ru/?page_id=29.

- Kaj pa pravilen zapis **Moskve in Rusije**? Москва (maskva) in Россия (rassija). Država Rusija* ne obstaja, je pa res, da so prebivalci Rusije русские (russkije) = Rusi, njihov jezik по русский язык (russk'ij jizyk) = ruski jezik.

Zanimivo in uporabno: ime Русия* ne obstaja, pridevnik русский pa se je razvil iz imena prve ruske državne tvorbe iz 9. stoletja po imenu Киевская Русь (k'ijifskaja rus') = Kijevska Rusija.